

Presentatie over Proeve van Bekwaamheid

Door: Patrick Koning, datum: 20 maart 2005

Een andere manier van toetsen

Hoe wordt nu (meestal) getoetst?

In de deelkwalificatie/eindterm-gerichte manier van toetsen, kent een deelkwalificatie een aantal eindtermen die apart getoetst worden. Bijvoorbeeld de eindterm: Nederlands wordt getoetst door een aparte toets waarin taalvaardigheid getoetst wordt. In deze toets moet bijvoorbeeld een tekst uit een leesboek (b.v. Lanseloet van Denemerken) verklaard worden. Of in een gunstiger geval, d.w.z. meer geïntegreerd met het ICT-vak, de tekst van een handleiding van een computer verklaard worden.

Echter, mis je op deze manier het ritme van een werkdag waarin een klant geholpen wordt, en waar als onderdeel van deze taak tekstverklaring nodig is, om een handleiding op juiste wijze te gebruiken. Daarnaast mis je zaken als het plannen van deze dag, het samenwerken met baas/collega's, het afhandelen van telefoontjes, et. cetera.

Wat is een kerntaak/competentie?

In de kerntaak/competentie-gerichte manier van toetsen, vindt het toetsen van competenties plaats in de context van een kerntaak. Dus: bijvoorbeeld tekstverklaring, plannen en samenwerken in de context van het repareren van een computer.

*Een **beroepscompetentie** is de persoonlijke bekwaamheid van de beroepsbeoefenaar om adequaat, met inzet van de benodigde vaardigheden, attitudes, kennis en inzichten te handelen in de context van de werksituatie.*

Manieren van toetsen?

Als je bovenstaande beseft, dan zijn er drie mogelijk manieren van toetsen:

1. In de BPV
2. Middels het Portfolio
3. Middels een Proeve van Bekwaamheid

In de ICT-Academie is gekozen voor een Proeve van Bekwaamheid, want:

1. De eisen die aan een BPV-beoordelaar gesteld worden gaan flink omhoog, hoe controleer je dit, en hoe zorg je ervoor dat iedereen gelijk beoordeeld wordt, et. cetera.
2. Bij een portfolio is het niet/nauwelijks vast te stellen of de geleverde bewijzen door de persoon zelf gemaakt zijn. Daarnaast worden formatieve portfolio bewijzen opeens summatief. Dit legt een grote druk op de organisatie bij het ontwikkelen van projecten, et. cetera.

Hoe ziet een Proeve van Bekwaamheid er uit?

In het kort: een dag uit het leven van een Service Medewerker ICT bij een computer winkel, middelgrote organisatie, et. cetera. waar de lln. Onder begeleiding van een baas, samen met collega's een aantal taken succesvol moet uitvoeren.

Kerntaak 1: Assembleren van hardware

Als Service medewerker ICT (Bol-2) voer je onder andere de volgende taken uit:

- Je stelt computers samen uit losse onderdelen;
- Je test en repareert computers;
- Je sluit een computer aan op een netwerk.

Kerntaak 2: Installatie van hard- en software

Als Service medewerker ICT (Bol-2) voer je onder andere de volgende taken uit:

- Je installeert besturingssystemen (b.v. Windows 98, XP, Linux);
- Je configureert besturingssystemen;
- Je installeert standaardapplicaties (b.v. Office, OpenOffice);
- Je configureert standaardapplicaties;

Kerntaak 3: Helpen van systeemgebruikers

Als Service medewerker ICT (Bol-2) voer je onder andere de volgende taken uit:

- Je registreert informatieverzoeken van gebruikers;
- Je helpt gebruikers.

Tips en tops

De volgende ervaringen binnen het OVT Bol-2 van de ICT-Academie zijn opgedaan:

- **Organisatie**
 - Verschuift van centraal naar decentraal – het centraal organiseren van ruimtes, surveillanten, et. cetera werkt niet meer, want tijdens een PvB moeten de vakdocenten aanwezig zijn in geschikte praktijkruimtes. Hoe zit het met de kosten van examinering?
 - Lengte van een Proeve van Bekwaamheid – bij Service Medewerker ICT (bol-2) dag, maar bij Medewerker Beheer ICT (bol-3) 2 dagen, en bij ICT Beheerder (bol-4) 4 dagen. Probeer niet alles te toetsen, maar een goede steekproef te bedenken waardoor kwaliteit en hoeveelheid tijd een goede balans kennen.
 - Beschikbaarheid van docenten – alle docenten dienen de hele dag of een deel van de dag beschikbaar te zijn. Dit is moeilijker te plannen dan vroeger, want een lln. pant zijn eigen werkdag.
 - Doorgaan van de gewone lessen – in juni heeft ICT-Academie PvB's voor Service Medewerker ICT, Medewerkers Beheer ICT, ICT Beheerder. Hoe gaan de gewonen lessen/projecten door, terwijl de docenten nodig zijn in de PvB's?
- **Materiaal**
 - Het klaarzetten van materiaal – kost erg veel tijd, want PC's worden nu ook gebruikt tijdens lessen.
 - Hoeveelheid materiaal - elke opdracht dient met een geteste PC uitgevoerd te worden om te voorkomen dat opdrachten mis gaan doordat een vorige opdracht niet gelukt is. Dus zes opdrachten, is zes PC's per lln., is 48 PC's bij 6 lln.
- **Toetsen van ondersteunend onderwijs**
 - Hoeveel toets je per PvB – wij hebben er voor gekozen om kerntaak 3 volledig op communicatie, dus Nederlands en Engels te richten, en de techniek simpeler te houden. Hierdoor is een en ander makkelijker te organiseren. Daarnaast in kerntaak 1 bijvoorbeeld schriftelijk, en in kerntaak 2 mondeling. Dit om PvB haalbaarder te maken. Maar is dit juist?
- **Cesuur**
 - Grijs vlakken – een lln. zakt als hij: 1. te weinig punten scoort over het geheel, of 2. Een grove fout maakt, bijvoorbeeld onder stroom komt te staan, of een ontevreden klant krijgt. Dat wil zeggen een PC wordt gerepareerd, maar er wordt een nieuwe storing aangebracht. Dit zijn grijs vlakken in de cesuur.
 - Reparatieopdrachten – wat doe je met de briljante leerling die van de 6 klanten er 1 ontevreden maakt? In praktijk zal deze zijn collega raadplegen, maar dat kunnen we niet toetsen. Dus, in dit geval een soortgelijke reparatieopdracht mogelijk (als hij boven een 8 scoort).
- **Onderwijs**
 - Competentiegericht toetsen middels een PvB betekent competentie gericht aanbieden van onderwijs. Dus, toets stuurt instructie, maar het onderwijs gaat hier aan vooraf. Zonder competentiegericht onderwijs geen PvB's.